



DET KONGELIGE  
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Norsk Romsenter  
Postboks 113 Skøyen  
0212 Oslo

Deres ref	Vår ref	Dato
	14/1418-	22.12.2014

## STATSBUDSJETTET 2015 - TILDELINGSBREV FOR NORSK ROMSENTER

### INNHold

1. Innledning	1
2. Regjeringens langsiktige mål og strategier	2
3. Mål og prioriteringer i 2015	2
4. Føringer og oppdrag i 2015	3
5. Styringsdialog gjennom året	4
6. Budsjettvedtak og fullmakter for 2015	5

### 1. INNLEDNING

Nærings- og fiskeridepartementet viser til Innst. 8 S (2014–2015) og Prop. 1 S (2014–2015) for Nærings- og fiskeridepartementet, og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Norsk Romsenter i 2015.

Tildelingsbrevet fastsetter mål, prioriteringer og resultatkrav for Norsk Romsenter i 2015.

Brevet gir også enkelte faglige føringer og spesifiserer konkrete oppdrag med leveranse i 2015, men gir ikke en uttømmende oversikt over etatens oppgaver. Etatens myndighet, ansvar og faste oppgaver framgår av hovedinstruks for styringen av Norsk Romsenter, fastsatt 19.06.2014.

I tillegg til tildelingsbrevet og hovedinstruksen gjelder følgende styringsdokumenter av flerårig karakter:

- Regelverk for tilskudd til kontingent i European Space Agency og tilskudd til internasjonal romvirksomhet fastsatt 14. oktober 2008
- Retningslinjer for ordningen med offentlige tilskudd til nasjonale følgeprogrammer fastsatt 1. juli 2014
- Regelverk for forvaltning av tilskudd til nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter fastsatt 1. juli 2014
- Regelverk for tilskudd til norsk deltakelse i utbyggingen av det europeiske satellittnavigasjonssystemet Galileo fastsatt 16. mars 2010

For øvrig gjelder Reglement for økonomistyring i staten, Bestemmelser om økonomistyring i staten og føringene fastsatt i Prop. 1 S (2014-2015).

## **2. REGJERINGENS LANGSIKTIGE MÅL OG STRATEGIER**

Målene for norsk romvirksomhet er fastsatt i Meld. St. 32 (2012-2013) *Mellom himmel og jord: Norsk romvirksomhet for næring og nytte*. Hovedmålet for den norske satsingen på romvirksomhet er at virksomheten skal være et verktøy for norske interesser. Det er satt fire delmål for satsingen:

- Lønnsomme bedrifter, vekst og sysselsetting
- Dekning av viktige samfunns- og brukerbehov
- Bedre utnyttelse av internasjonalt samarbeid om romvirksomhet
- God nasjonal forvaltning av norsk romvirksomhet

Meldingen fastsetter videre at Norsk Romsenter skal være statens strategiske, samordnende og utøvende organ for å sikre en effektiv utnyttelse av verdensrommet til beste for det norske samfunnet. Det skal arbeides for at offentlige investeringer i romvirksomhet forvaltes kostnadseffektivt og fører til størst mulig samfunnsnytte. Satsingen skal bidra til økt konkurransevne og verdiskapning i norsk næringsliv. Videre skal det arbeides for at romvirksomhet bidrar til å realisere regjeringens mål for andre politikkområder, slik som nordområdene, klima- og miljøpolitikk, samfunnsikkerhet, transport og forskning.

## **3. MÅL OG PRIORITERINGER I 2015**

### **Mål**

Norsk Romsenter skal bidra til å realisere målene for norsk romvirksomhet, slik de er fastsatt i Meld. St. 32 (2012-2013) *Mellom himmel og jord: Norsk romvirksomhet for næring og nytte*. For å oppnå disse overordnede målene for politikkområdet er følgende mål definert for Norsk Romsenter:

## Mål

- Maksimal utnyttelse av deltakelse i ESAs programmer
- Maksimal nytte av Norges deltakelse i EUs romprogrammer
- Videre utvikling av nasjonal rominfrastruktur
- Effektiv offentlig forvaltning og verdiskaping også utenfor romsektoren
- Anerkjent rådgiver for norsk forvaltning og næringsliv

Enkelte av styringsparametrene under målene er revidert i lys av erfaringer som er gjort i løpet av 2014. Styringsparametre og rapporteringskrav følger i vedlegg.

## Prioriteringer 2015

I 2015 skal Norsk Romsenter særlig prioritere følgende oppgaver:

- Størst mulig industriretur i den europeiske romorganisasjonen ESA
- Ivaretagelse av Norges interesser i EUs romprogrammer, herunder Galileo og EGNOS, Copernicus og Horisont 2020
- Tilrettelegging for at romvirksomhet skal kunne bidra til å løse nasjonale brukerbehov, særlig i nordområdene, eksempelvis knyttet til BarentsWatch og SIOS

Romvirksomhet er et sterkt sektorovergripende politikkfelt. Departementet legger derfor stor vekt på samordning mellom Norsk Romsenter og andre offentlige aktører, herunder Norges forskningsråd, Innovasjon Norge, Kystverket, Kartverket, Post- og teletilsynet, Meteorologisk institutt, Nasjonalt senter for romrelatert opplæring, Space Norway AS, Andøya Space Center AS, StatSat AS, Forsvarets Forskningsinstitutt og Nasjonal sikkerhetsmyndighet.

## 4. FØRINGER OG OPPDRAG I 2015

Satsingen på norsk romvirksomhet skal bidra til økt konkurransevne og verdiskaping, og størst mulig samfunnsnytte. Kombinasjon av informasjons- og romteknologi frembringer anvendelser og tjenester som dekker viktige samfunns- og brukerbehov. Norsk Romsenter skal i 2015, i samarbeid med andre deler av virkemiddelapparatet, konkretisere en strategi for nedstrømsutviklingen. Med bakgrunn i en slik strategi og at norsk romindustri har sin høyteknologiske industribase innen andre sektorer, eksempelvis maritim, forsvar, energi, og IKT, skal Norsk Romsenter utnytte mulighetene gjeldende rammeverk gir for å bistå utvikling av nedstrøms romrelatert sektor.

Rombasert fjernmålingsteknologi er en viktig brikke i utviklingen av nasjonale systemer for skogovervåking, særlig i tropiske skogland hvor slike systemer ofte er manglende. Norsk Romsenter skal støtte Regjeringens klima- og skoginitiativ i Klima- og miljødepartementet (KLD) med faglig rådgivning og utredning i denne sammenhengen. Norsk Romsenter skal også bistå KLD i prosesser relatert til tropisk skogovervåking og fjernmåling. Videre skal Norsk Romsenter arbeide for at overvåking av tropisk skog er en prioritert del av arbeidet i internasjonale romprogrammer, samt arbeide for å fremme internasjonalt samarbeid mellom tropiske skogland, internasjonale organisasjoner som FAO og Verdensbanken, samt nasjonale og internasjonale romprogram.

*Brukerrettede tidstyver*

Statlige virksomheter har i 2014 rapportert inn aktiviteter, tiltak, prosedyrer, regelverk m.m. gitt av andre som oppleves som tidstyver i det daglige arbeidet. Regjeringen følger nå opp disse innspillene. Virksomhetene skal også rapportere i årsrapporten for 2014 om sitt arbeid med å forenkle regelverk, bruke klart språk, og forenkle rutiner og ordninger de kan gjøre noe med selv. Dette skal følges opp som et ledd i et kontinuerlig forbedringsarbeid.

I 2015 skal Norsk Romsenter prioritere tiltak som gir konkrete effekter for brukerne. Norsk Romsenter skal også vurdere - og eventuelt ta initiativ til - tiltak som vil forenkle brukernes kontakt med det offentlige på tvers av flere statlige virksomheter.

Innen 1. juni 2015 skal Norsk Romsenter melde inn i Difis rapporteringsløsning, eller på annen egnet måte, om brukerrettede tidstyver i egen virksomhet. Virksomhetene skal så i dialog med sitt eierdepartement velge ut brukerrettede tidstyver de selv kan gjøre noe med og igangsette tiltak for å redusere eller fjerne disse. I årsrapporten for 2015 skal det rapporteres i henhold til en felles mal om arbeidet med å avvikle brukerrettede tidstyver i egen virksomhet, og hvordan det skal arbeides videre med disse.

#### *Samfunnssikkerhet og beredskap*

Det forutsettes at Norsk Romsenter har et bevisst forhold til hvordan samfunnssikkerhet og beredskapstenkningen skal integreres i organisasjonen gjennom opplæring og kommunikasjon. Det skal spesielt legges vekt på å styrke holdninger og kultur knyttet til risikoerkjennelse, gjennomføringsevne, samhandling, IKT-utnyttelse og resultatorientert lederskap. På denne bakgrunn skal planer, øvelser, kapasitet og kompetanse vurderes ut fra ansvars- og arbeidsområdet.

Norsk Romsenter skal ha etablert nødvendig grunnsikring (adgangskontroll etc) og ha oppdaterte krise-/beredskapsplaner for å sikre god håndtering og kontinuitet i krisesituasjoner. Det skal gjennomføres årlige øvelser med bakgrunn i planverket og informasjonssikkerhetsarbeidet skal være i samsvar med den nasjonale strategi og handlingsplan for informasjonssikkerhet.

For informasjon som reguleres av sikkerhetsloven, skal det være etablert tiltak/rutiner i henhold til lov og forskrift. Norsk Romsenter er ansvarlig for at det regelmessig gjennomføres en kartlegging av risiko og sårbarheter innenfor eget ansvarsområde og at denne oversikten utvikles og vedlikeholdes. Norsk Romsenter skal videreføre og i nødvendig utstrekning forbedre sikkerhetstiltak knyttet til skjermingsverdige objekter.

## **5. STYRINGSDIALOG GJENNOM ÅRET**

Den årlige styringsdialogen mellom Nærings- og fiskeridepartementet og Norsk Romsenter består av faste møter og følgende hoveddokumenter:

- Departementets årlige tildelingsbrev
- Norsk Romsenters tertialrapporter
- Norsk Romsenters årsrapport
- Departementets referater fra møter med Norsk Romsenter

Det tas sikte på å gjennomføre tre etatsstyringsmøter i 2015, tidspunkt for møtene avtales i den løpende dialogen mellom etaten og departementet. Frister for rapportering er som følger:

- Årsrapport oversendes innen 26. februar 2016
- Første tertialrapport oversendes innen 20. mai 2015
- Andre tertialrapport oversendes innen 20. september 2015

Norsk Romsenter plikter å informere departementet umiddelbart ved vesentlige avvik. Vesentlige avvik er avvik som truer måloppnåelse, forbruk/inntekter i henhold til tildelte budsjetttrammer, og overholdelse av lover og regler. Etaten skal orientere departementet umiddelbart om saker med mulig mediemessig eller politisk interesse. Departementet tar forbehold om at etaten innenfor gjeldende budsjetttrammer kan bli pålagt enkelte oppgaver i tillegg til de som er beskrevet i dette brevet.

Norsk Romsenter representerer, fremmer og ivaretar Norges interesser i internasjonalt samarbeid om romvirksomhet. Departementet skal holdes løpende orientert om dette arbeidet og om utviklingstrekk av betydning for Norge.

## 6. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2015

### 6.1 Budsjettvedtak

Statsbudsjettet for 2015 på Nærings- og fiskeridepartements område ble vedtatt av Stortinget 11. desember 2014, jf. Innst. 8 S (2014-2015). For Norsk Romsenter er det fattet budsjettvedtak på kap.922.

		(i 1000 kr)
922	Norsk Romsenter	Saldert 2015
50	Norsk Romsenter	59 842
70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	186 000
71	Internasjonal virksomhet	349 600
72	Nasjonale følgemidler, kan overføres	24 200
73	EUs romprogrammer	224 400
74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, kan overføres	13 100
<b>Sum kap. 922</b>		<b>857 142</b>

Midler til Norges deltakelse i Copernicus i 2015 er bevilget gjennom nysalderingen 2014, jf. Stortingets vedtak av Innst. 124 S (2014-2015) 18. desember 2014 og revidert tildelingsbrev for 2014 fra departementet til Norsk Romsenter av 19. desember 2014.

Norsk Romsenters oppdrag vedrørende Regjeringens klima- og skoginitiativ finansieres med 2 mill. kroner over Klima- og miljødepartementets budsjett, betalingskrav vedrørende oppdraget rettes til KLD direkte.

### 6.2 Budsjettfullmakter

Norsk Romsenter gis fullmakt til å gi tilsagn om tilskudd på 98,43 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning, for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 137,6 mill. euro

Det bes om særskilt rapportering om utnyttelsen av fullmakten i forklaringene til statsregnskapet.

### **6.3 Finansielt rammeverk**

Det vises til Bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 3.4.2. Norsk Romsenter skal føre periodisert virksomhetsregnskap.

### **6.4 Endringer fra og med 2015 – budsjett og regnskap**

#### *Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform*

Regjeringen innfører f.o.m. 2015 en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform.

Regjeringen forutsetter at alle statlige virksomheter gjennomfører tiltak for å bli mer effektive, og har en intensjon om at den årlige overføringen til fellesskapet settes til 0,5 pst. av alle driftsutgifter som bevilges over statsbudsjettet. I budsjettforliket ble satsen justert til 0,6 pst. for 2015. For å oppnå en varig effekt må tiltakene være en del av en planlagt prosess. Regjeringen vil derfor la dette inngå som en fast del av budsjettarbeidet framover.

Utgangspunktet for overføringen til fellesskapet i de årlige budsjettforslagene vil være saldert budsjett for foregående år.

### **6.5 Tildeling**

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningene på kapitlene 922 stilt til disposisjon for Norsk Romsenter.

Med hilsen

Kjetil Jåsund (e.f.)  
avdelingsdirektør

Mari Kristine Kallåk  
seniorrådgiver

*Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer*

### **Vedlegg**

1. Mål og styringsparametre
2. Styringskalender
3. Fullmakter

# VEDLEGG 1 Mål og styringsparametere

## 1.1 Maksimal utnyttelse av deltakelse i ESAs romprogrammer

Norges deltakelse i ESAs programmer skal bidra til teknologiutvikling og kompetansebygging i norsk næringsliv, forskningsmiljøer og forvaltning. Videre skal deltakelsen bidra til å utvikle teknologi som kan ivareta norske brukerbehov. Innsatsen skal prioriteres mot områder der Norge har særlige forutsetninger eller behov. Resultater på dette området måles i form av ringvirkningsfaktor, returkoeffisienter og i hvilken grad ESA-deltakelsen utløser omsetning i norske bedrifter. Norsk Romsenter skal føre dialog med norske institusjoner og næringsliv med aktiviteter innen romvirksomhet, med sikte på å sikre best mulig utnyttelse av ESA-medlemskapet.

Styringsparametre for dette målet, med resultatmål for 2015 er som følger:

Styringsparameter	Resultatmål 2015
Ringvirkningsfaktor for norske industriaktører	Minst 4,6
Returkoeffisient i ESAs <i>obligatoriske</i> programmer	Minst 0,80
Returkoeffisient i ESAs <i>frivillige</i> programmer	Minst 0,98
ESA-generert salg	Minst 1000 mill. kroner

## 1.2 Maksimal nytte av Norges deltakelse i EUs romprogrammer

Norsk deltakelse i EUs romprogrammer skal sikre at Norge har påvirkningskraft over samfunns viktig infrastruktur. Videre skal det jobbes for at norske aktører får den innsikten som er nødvendig for best mulig utnyttelse av EUs satellittsystemer for norske brukere. I 2015 vil det være særlig viktig å sikre kontinuiteten i Norges deltakelse i EGNOS og Galileo, samt å sikre norske interesser i Norges videre deltakelse i Copernicus 2014-2020. Det er også viktig å følge utviklingen i EUs generelle politikk for romvirksomhet, for å kunne identifisere de muligheter og utfordringer denne utviklingen innebærer for Norge.

Styringsparametre for dette målet, med resultatmål for 2015 er som følger:

Styringsparameter	Resultatmål 2015
Norsk deltakelse i EGNOS og Galileo på like vilkår som EUs medlemsstater	Ferdigstilt avtale om norsk deltakelse i PRS
	Inntil to norske nasjonale eksperter i GNSS-programmene
	Plan for GNSS interferensdeteksjon og mottiltak
	Utarbeidet plan for uavhengig måling av ytelse
Ivaretagelse av Norges interesser i Copernicus	Fullverdig deltakelse i styrende og rådgivende organer
	I prinsippet lik rett for norske aktører til å konkurrere om leveranser

### 1.3 Videre utvikling av nasjonal rominfrastruktur

Nasjonal infrastrukturens satsing skal være komplementær med Norges internasjonale satsing gjennom deltakelse i ESA, EUs romprogrammer og bilaterale avtaler. Det skal legges vekt på å dekke behov som ikke kan løses gjennom internasjonalt samarbeid og på tiltak som øker nytten av Norges internasjonale satsing for norske brukere. Norsk Romsenter forvalter midler over kap. 922 post 74 til utvikling av nasjonal, romrelatert infrastruktur. Midlene forvaltes i tråd med de retningslinjer Stortinget har fastsatt i Prop. 1 S (2014-2015). Prioriterte oppgaver i 2015 er videre utvikling av norske småsatellitter (AISSat og NorSat) og oppfølging av sonderakettforskningen ved Andøya Space Center.

Styringsparametre for dette målet, med resultatmål for 2015 er som følger:

Styringsparameter	Resultatmål 2015
Utvikling av norske småsatellitter	Oppskyting og innkjøring av AISSat-3 i løpet av året
	Avklart oppskyting av NorSat-1
	Utarbeidet veikart for utvikling av norske småsatellitter
Aktivitet på Andøya rakettskytefelt	Oppskyting av minst én norsk sonderakett

### 1.4 Effektiv offentlig forvaltning og verdiskapning også utenfor romsektoren

Romvirksomhet spiller en sentral rolle som tilrettelegger for viktige samfunnsoppgaver, slik som transport, naturressursutnyttelse og miljø- og klimaovervåking. Norges deltakelse i Galileo, EGNOS og Copernicus kan gi muligheter for utvikling av nedstrøms produkter og tjenester, også i deler av norsk næringsliv som ikke tradisjonelt regnes som en del av den romrelaterte industrien. For å sikre at Norges investeringer i romvirksomhet gir ringvirkninger på bredest mulig plan i samfunnet, er det nødvendig med tett samarbeid mellom Norsk Romsenter og andre aktører. Det legges derfor til grunn at Norsk Romsenter skal føre løpende dialog med etater som representerer viktige brukergrupper og med det øvrige virkemiddelapparatet, særlig Innovasjon Norge og Norges forskningsråd.

Styringsparametere for dette målet, med resultatmål for 2015 er som følger:

Styringsparameter	Resultatmål 2015
Utnyttelse av jordobservasjonsdata Norge har tilgang til	Operativ flerbruks prosessering av Radarsat-data
	Etablert nasjonal prosesseringskjede for Sentinel-1
	Bistand til BarentsWatch og SIOS implementering

### 1.5 Anerkjent rådgiver for norsk forvaltning og næringsliv



Norsk Romsenter skal være rådgivende instans for forvaltningen i romrelaterte saker, herunder sikkerhetsrelaterte spørsmål. Videre skal det gis råd til aktører i næringslivet om hvordan muligheter innen romvirksomhet best kan utnyttes. Det forutsettes tett dialog med Innovasjon Norge og Norges forskningsråd i dette arbeidet. Norsk Romsenter skal også, i samarbeid med Norges forskningsråd, legge til rette for å styrke norske forskningsmiljøer som på ulike måter gjør bruk av romsystemer.

Det er viktig at norske myndigheter har tilstrekkelig oversikt over hvordan den internasjonale utviklingen påvirker norske interesser. Norsk Romsenter skal derfor følge utviklingen i europeisk og global romvirksomhet, identifisere forhold som kan være av betydning for Norge og utvikle strategier for hvordan norske interesser best kan ivaretas.

Rombasert infrastruktur er særlig viktig i nordområdene og Arktis, for å løse utfordringer knyttet til navigasjon, kommunikasjon og overvåking. Satsingen på romvirksomhet inngår derfor som et viktig ledd i regjeringens nordområdepolitikk. Norsk Romsenter skal gi arbeid relatert til nordområdene og Arktis høy prioritet.

Styringsparametere for dette målet, med resultatmål for 2015 er som følger:

<b>Styringsparameter</b>	<b>Resultatmål 2015</b>
Effektivt samvirke med nasjonale aktører	Avklaring av ansvarsforhold og samarbeidsform med relevante nasjonale virkemiddelaktører, herunder især Innovasjon Norge og Norges forskningsråd
	Utarbeide Rom for Forskning 2 i samarbeid med Norges forskningsråd (oppfølging av Romfokus)
Relevant, tidsriktig og gjennomarbeidet strategisk rådgivning	Bistå NFD i arbeidet med en beslutning om arktisk satellittkommunikasjon
	Konkretisert strategi for økt verdiskaping i nedstrøms romrelatert sektor
	Utarbeide underlag for tilråding av forpliktelser på CMIN-16
	Gi faglig støtte til KLD på enkeltsaker, som for eksempel fortløpende vurderinger av tekniske komponenter i prosjektdokumenter av relevans for Klima- og skoginitiativet
Kommunikasjon mot beslutningstakere og allmennheten	Økt oppmerksomhet rundt betydningen av rombaserte tjenester for klima- og miljøpolitikk
Effektivt samvirke med internasjonale aktører	Samarbeidsavtale med Tyskland
	Med utgangspunkt i Norsk Romsenters eksisterende representasjon i ESA og EUs romprogrammer, søke å påvirke utviklingen av satellittsystemer og relaterte brukerprosjekter slik at de støtter tropiske skogland og internasjonale organisasjoner

## Vedlegg – mål og styringsparametere

Styringsparameter	Resultatmål 2015
	som FAO i deres arbeid med skogforvaltning. Bistå KLD i relevante internasjonale fora som arbeider med bevaring av tropisk regnskog og tilrettelegging av satellittdata slik at disse bidrar til Klima- og skogprosjektets mål. Særlig relevant er oppfølgingen av Global Forest Observation Initiative.